Ամ. 3ԱՐԻ 3651 (Ը 39 29 ԱՊՐԻԼ 1896 17 ԱՊՐԻԼ 1896 15 ՋԻԼԳԱՏԵ 1313 ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ԱՐԱՀԻՏ ԻՆՁ ԳՐՈՒԹԻՒՆՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹ
Galata, CONSTANTINOPLE

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆԵՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան դրամեական արժէք 150
» » Վեցամսեայ » » 75
» » Եռամսեայ » » 40
Օսար երկիրներէ Տարեկան ֆրանկ 56
» » Վեցամսեայ » 28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր. Տարեկան Օսմ. Ոսկի. 2
Դատաւոր թղթատարի ծախիր միօրինակ Դրուշ 50

Ամբագրութեանս ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ես չի տպուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Ձեռնհաս տան տպագրական միջոցներով տպուած
Schiff, Srpek & Comp. à Vienne (Autriche)

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Բարիզի բնակիչներուն ազատ մասին համար կենսական կարեւորութիւն ունեցող հաստատութիւններէն մէկն է «Ման-ար-Բիէգէյն», ժողովրդական ժամ փոխատուութեան Մնատուը որ անկարելիօր նկատուած առարկաներ, գործածուած իրեղէններ, հագուստ, կահկարասի և այլն, կ'ընդունի իբրեւ ապառիկ ու պզտիկ գումարներ փոխ կու տայ օրինական տոկոսով։ Զբաղուրութեան մէջ գտնուող ուսանողը, ընտանիքին հացը ճարելու միջոցէն զրկուած հայրը, յանկարծական գժբաղդութեան մը հանդիպող անձեր, գործ փնտռող մանկամարդ բանւորուհին որ պարկուշտ մնալ կ'ուզէ ու ծերունին որ չուզիր մուրալ, հոն կը գիմեն ամէնքն ալ, իրենց թեւերն տակ ունենալով ծրար մը որ պիտի ապահովէ մէկ քանի օրուան ապրուստ, 5—10 ֆրանք։ Վէպերու մէջ չատ կարդացած ենք այդ հաստատութեան անունը, ու լսածնիրնն ալ երբեմն կը յիշեն զայն չքաւորութեան առջեւ բերած տխուր տառապներու առթիւ։ Անկարելւոր չենք համարիր ընդհանուր գաղափար մը տալ այդ Մնատունին կազմակերպութեան ու գործառնութիւններուն վրայ որոնք այնքան սեռա առնչութիւն ունին կեանքի պայքարին հետ։

Վերջին տարիներս «Ման-ար-Բիէգէյն» գործերը զգալապէս պակսած են. այս բանը կը վերագրուի այն մըրցումին զոր 700 ի չափ գործակալութիւններ կամ անհատներ կը մղեն անոր դէմ, գաղտնարար և փոխատուութիւն կ'ընեն՝ աւելի գիւրին պայմաններով։ 1893ին, գրաւի գրուած նիւթերը պակսած էին արդէն 117,227 հատ, 2,561,496 ֆր. արժէքով։ Յայտագ տարին, 80,000 նիւթ (2,995,000 ֆր.) կը պակսէր նախորդին հետ բաղդատմամբ և 1893 ին՝ 700,000 ֆր. ալ պակսաւ։ Այն աւանդները որոնց փոխարէն 1000 ֆր. կամ աւելի կը տրուի, մնծագոյն տեղը կը բռնեն այս հաւազման մէջ. 1894 ին, 355 էր անոնց թիւը ու փոխադրձքը մէկ միլիոն։ Ասկից չի նշանակեր թէ թշուառութիւնը պակսած ըլլայ ֆրանսական ազանին մէջ. պէտքերը նոյնքան, և գուցէ աւելի բազմապատիկ են, բայց և կ'երեսյ վիճակագրութիւններէ, միայն թէ վաշխառուները կամ գաղտնի գործակալութիւնները՝ փոխատուութեան Մնատունին գնահատելի աւելի արժէք որոշելուն պատճառաւ, պէտք ունեցողները անոնց կը գիմեն։ 1894ին, «Ման-ար-Բիէգէյն» մերժած էր ապրատնրուս կազմէ ներկայացուած 93,053 նիւթեր՝ ստացկելով թէ 3 ական ֆր. Իսկ չեն արժեր. Հասարակութիւնն ալ, իր կողմէ, չէր հաճակերպած 39,980 նիւթերու գրուած արժէքին, զոր անպատրաստ կը գտնէր, 3,243,145 ֆր։ Եւ ասոնք բոլորը, մասնաւոր գործակալութիւններուն գացած։

Մնատունին 1894 ի գործառնութիւնները, այդ տարեշրջանին, կը հանին 53,837,126 ֆր. ի, հետեւեալ կերպով։ 32,931,175 ֆր. փոխ տրուած՝ 1,802,434 նիւթի փոխարէն և 744,446 գրաւ վերադարձուած՝ 20,905,412 ֆր. արժողութեամբ։ Գրաւէ ազատուած առարկաներու գումարը կը հասնի 32,615,769 ֆր.ի, որուն վրայ պէտք է աւելցնել 3,270,789 ֆր. որ գտացած է պարտաճամը լրացած գրաւի նիւթերուն վաճառումէն։

Մանր մունր գումարներով եղած այս փոխատուութիւնները, որոնց ամբողջութիւնը միլիոններու կը հասնի, կեանքի բնչ գառնութիւններ կ'ամոքին վայրկենապէս, ու բնչ տխուր պատկերներ կը ծածկեն։ Տեսէք. 1894ին աւանդ թողուած առարկաներուն մէջ կան էրիկմարդու և կնոջ հագուստ՝ 344,881 կտոր, և ժամացոյց ու շղթայ՝ 369,797 հատ. Նշանաւոքի ժամերերուն մէջ կը հասնի 63,402ի. արժողութեամբ. և ասոնք, որոնց համար փոխառուն կատարայ մեծաղին իսկական արժէքին չորս հինգերորդը, այն առարկաներն են որոնց պայմանաժամն ամենէն շատ կը վերանորոգուի. սովորաբար հանդերձեղէններ և ուրիշ անարժէք առարկաներ ի վաճառ կը հանուին։ Աւանդներ կան որոնք մինչեւ քսան-քսանըհինգ տարի կը մնան. 1893ին վաճառուղ նիւթերուն մէջ ալթամի պատառաքաղ մը կար, մաշած ու գալարուն ծայրերով, զոր 1870ին խեղճ կին մը ձգած էր 7 ֆրանքի փոխարէն. «Ման-ար-Բիէգէյի» անօրէնը կարեկցելով, ինք գնաց զայն ու պատառին վերադարձուց՝ պատերազմի մէջ մեռած առուտին այդ յիշատակը։ Դիմատոր բաւարարը զոր այդ Մնատուկ 1831էն ի վեր իրականացուցած է իր ժամանակագրութեան մէջ՝ տակաւ սակին 100ի 9էն 7ի իջուցիչն է։ այս ալ բարձր կը նկատուի չատերու կողմէ, բայց վարչութիւնը կ'ապարիկ որ իր եկամուտները կամ մանաճիւղերը զոյս ունի Բարիզի գանազան թաղերուն մէջ՝ բազմապիսի ծախքերու կը կատարին. առանձին զատ, միջերանցներու վարձքը կայ ուր կը գիմուին աւանդ ձգուած առարկաները. անկողիններու բաժինը միայն տարին 20էն 25,000 մահճակալ կընդունի։

Վերջին տեղեկութիւն մը, որ չահեկանութենէ զուրկ չէ. «Ման-ար-Բիէգէյն դրամագլուխ չունի. մէկ տարուան կամ պակաս ժամանակամիջոցի համար կամ փոխ կ'առնէ 100 ին 2 ½—3 ով, զոր կը չահագործէ. և ոմի է, գիտէք, իր գբաղատար փոխառուն. Թէոֆիլ-Ժիրանեէն, որ 1813 էն ի վեր յատուկ արտօնութեամբ մինչեւ 2 միլիոն ֆր. փոխ կուտայ այդ Մնատունին եւ այսպէս, գեղարուեստի, պերճանքի, զբօսանքի միջոցներով հայթայթուած գումարին աւելցած մասն է որ կը յատկացուի ամբողջ մը ժողովրդական ընտանիքներ, անօգնականներ առատապէս ընտանիքներ։ Հակառակները արտայայտ չէ՞ք գտներ. Թատրոնը որ կը հայհոյէ ազքատներու փոխատուութեան գործակալութիւնը, այդ տարեշրջանին, կը հանէ

ՏՊԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՊԱՐԱԶԷՆ

Ա.

Դիշեր մը միայն կը գտաէ գիս Պանորմայէն, ան ալ Մարմարայի վրայ ծըփուն և արհաւրալից գիշեր մը։ կեանքի մէջ մարդ երկու պարագայի տակ թռչուն ըլլալ կ'ուզէ և հաւատացէք մինչեւ յայս չգենաւուն մէջ— բնկղմելու մտ—անհնծցի այն օրը ուր թռչունն ծնած չէին։

Քանի մը բարիկամի այցելէէ վերջ, վահան վրդպ. Ծակրեանը փնտռեցիս Ըսին թէ եկեղեցւոյ կը բնակի։ Հոն, եկեղեցին գացի և... դագաղի մը հանդիպեցայ։

—Մ՞վ է սա, Սրբազան։

—Սիմոն եպիսկոպոսն է, օղուլ։

—Վա՜յ։

Ինծի բարիկամ դէմք մ'էր։ Դագաղին մէջ, յոգնած մարդու մը երեւոյթը առած քնացեր էր, հանդարտ ևնած ու կրնամ ըսել՝ անով արբած այդ ծերունին իր գագաղին հետէն—տխուր հոգեպատրեն—ուրիշ մ'ալ կուգար, գեռ վիցամեայ պատառաքաղ մը կար, մաշած ու գալարուն ծայրերով, զոր 1870ին խեղճ կին մը ձգած էր 7 ֆրանքի փոխարէն. «Ման-ար-Բիէգէյի» անօրէնը կարեկցելով, ինք գնաց զայն ու պատառին վերադարձուց՝ պատերազմի մէջ մեռած առուտին այդ յիշատակը։ Դիմատոր բաբւորարը զոր այդ Մնատուկ 1831էն ի վեր իրականացուցած է իր ժամանակագրութեան մէջ՝ տակաւ սակին 100ի 9էն 7ի իջուցիչն է։ այս ալ բարձր կը նկատուի չատերու կողմէ, բայց վարչութիւնը կ'ապարիկ որ իր եկեսունըհինգ գրասենեակները կամ մանաճիւղերը զոյս ունի Բարիզի գանազան թաղերուն մէջ՝ բազմապիսի ծախքերու կը կատարին. առանձին զատ, միջերանցներու վարձքը կայ ուր կը գիմուին աւանդ ձգուած առարկաները. անկողիններու բաժինը միայն տարին 20էն 25,000 մահճակալ կընդունի։

Վերջին տեղեկութիւն մը, որ չահեկանութենէ զուրկ չէ. «Ման-ար-Բիէգէյն դրամագլուխ չունի. մէկ տարուան կամ պակաս ժամանակամիջոցի համար կամ փոխ կ'առնէ 100 ին 2 ½—3 ով, զոր կը չահագործէ. և ոմի է, գիտէք, իր գբաղատար փոխառուն. Թէոֆիլ-Ժիրանեէն, որ 1813 էն ի վեր յատուկ արտօնութեամբ մինչեւ 2 միլիոն ֆր. փոխ կուտայ այդ Մնատունին եւ այսպէս, գեղարուեստի, պերճանքի, զբօսանքի միջոցներով հայթայթուած գումարին աւելցած մասն է որ կը յատկացուի ամբողջ մը ժողովրդական ընտանիքներ, անօգնականներ առատապէս ընտանիքներ։ Հակառակները արտայայտ չէ՞ք գտներ. Թատրոնը որ կը հայհոյէ ազքատներու փոխատուութեան գործակալութիւնը, այդ տարեշրջանին, կը հանէ

Բ.

Աչխարհի վրայ հաւասքէս աւելի՛ բանէ մը կը հաւատամ։ Սա է, որ ամէն խօսք, ամէն առաջարկ յօգուտ ազգային ուսուցչական պարագ պիտի մնայ։ Համակրութիւն, ծախիք, ընդհանուր Գործադրութիւն... աչխոյ Անհատական ձեռնարկութիւն մը՝ թէեւ առաչին անգամ չէչ ըլլար արդիւնքը, բայց հոստատ, լուսագոյը պիտի ըլլար։ Պէտքերնուն էքճէրքին կը դիմեմ երկար առնէ ի վեր մտագրած մէկ գաղափարս վրայ կարծիք առնելու համար։

Քանի մը ընկերներով թղթածառատնոց մը քանալ որոշած ենք, հասկիք՝ ծախքերը հաղիւէն հոգ՝ անկար ուսուցիչներուն պատկանելու պայմանով։ Պարզ, բայց բիչ չատ չահաւոր գաղափար մը, որ խօսքերէ աւելի գէթ գործ ըլլալու առաւելութիւնը ունի։

Կը հարցունեմ թէ կարելի՞ է արդեօք այդ նպատակին համար եղած հաստատութիւն մը —թէեւ փոքր— յանձնարարուի Ուսումն. Խորհուրդէն ազգ. վարժարաններուն։

Կարգ մը գժուարութիւններ կկրեն դէմս։ Ահա իսօսկցութիւնը բառ առ բառ։

Ան.—Մինասնորհի գազաթարին հանդուկ եմ, և գուք ըսել կուզեր թէ վարժարանները ձեր թելադիէն գործածեն։ Այդ անկարելի է։ Նախ որ հասարակը չնչին գումար մը պիտի ըլլայ, և Խորհուրդս ամբողջութիւնը չի զոհեր սաոր համար։

Եա.— Բայց, ներեցէք, Խորհուրդը ինչո՞ւ Հիւանդանոցի տեսարկուները յանձնարարէ։

Ան.— Ան ուրիշ խնդիր, բացէք վան ճառատունը, կարեւոր գումար մը չմն գայ տուէք, և Վարչութիւնը ձեզ ալ պիտի յանձնարարէ։

Եա.— Դրամին բանակը կրնա՞յ սկզբնաբար փոխել։

Ան.— Չէ՛ անչուշտ, բայց գործին անկոզ ձեռնարկ մը ըլալը պ՛ի պիտի երաչխաւորէ։

Եա.— Խորհուրդին կազմէն ընտրուած անձ մը՝ որ պիտի հսկէ գործառնութեանց վրայ։

Ան.— Խորհուրդը չի կրնար գործել այդ գործերով իր պարտքը այդ չէ։

Եա.— Բայց Խորհուրդին պարտքն է անկար ուսուցիչներուն ապագան խորհիլ։ Ուրիշ միշոց մը դուք գտէ՛ք։

Ան.— Հանգանակութիւնը ուղղակի միջոց մ'է, ձեր բաժը անուղղակի է և Խորհուրդս այդ առաչին միջոցը արդէն ձեռնատ առած է։

Նկատողութեան առնուած, բայց գործադրութիւնը չատ հեռու։ Հոգ չէ։ Անձ նապէս ձեռնարկել որոշած ենք, առանց ուրիշ ակնկալութեան։ Համակիր են ա մենքը։ Այդ բաւ է։

Մակայն չատ գժբաղդ պիտի ըլլայի, եթէ երբէք օր մը՝ պատասխանատու և պիտակոր, ունկդրէի ժողովրդային առանձխօսք, տժմամբ նոր Պարտեզաէր մը գազանին առչեւ։

Խաղբիկոյ Ռ. ՈՐԲԵՐԵԱՆ

ԴԻՏՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

(Շար. եկի. Թիւէն եւ վերջ)

Զենք ծանրանար Հայոց-Նէի ա՛յն խորհրդածութիւններուն վրայ, որ կարծ ատձուկ են և ձիչուած՝ ուղիղ ըլլալու համար։ Պատմական խնդիրներուն, որոնց երբ ու վախճանը յայտնի են, a priori տեսութիւններով ազատասուելիս ընել անհնարին մեր մ'է պատեհական հանդիպ։ Այսպէս է մեր եկեղեցին. Ի հին և ի նոր ապրիչն ու այդպես մնալ պիտի ապրիչ «չխաթոլիկութիւն» եղբարց (.) դէմ և անոնց մէջ «իսմատութիւն» (.) մը, ուրիչ խօսքով ազատութիւն մը նկատել եկեղեցական ծնօթ խնդիրներու մասին։ Մեսմատութիւն մ'է ատոգիս մէկ կողմէն խոտոտանիլ թէ մենք «հին եկեղեցին ենք միայն ժողովուած չենք հնչական, այլ և երկաբնակ ենք քաղքենի և վերջ ի վերջ գուբս ի՞նչու այդչան խիստ պահանջ մը. եո կը հաւատամ որ Ս. Հոգւոյն վանականներու չարքում ալ կան այդպիսի երեսփոխաններ։

Եւ խնդիրը միայն Օձնեցու ճառերուն վրայ չէ՝ Իսկ կարծացողները կուսումնասիրեն գանոնք, կը խորհրդածեն անոնց վրայ, դժբաղդաբար չեն ունեցար Հայոց-Նէի փափագած «կարծեաց փոփոխութիւնը»։ Կը կարծեն և արդար դատողի մը կ'ըսան տեսնելով թէ ի՛նչ ծայրաց ճով և ողջմտութեամբ՝ Ջամչեան կը խեղաթիւրէ բնագիրները. մեր ամենէն նչանաւոր անձնաւորութիւնները քաղկեդոնական ընելու, Հռոմի հպատակեցնելու. պատմութիւններ կը չինէ։ Մ. Խէրն կը ցոյցնայ թէ ի՛նչպես կարելի է պարզ սուտ մը խեղաթիւրել՝ Ըսվհան պատմագրը քաղկեդոնիկ ընելու չափ։ Այս չէ՛ ամենը. քաղաքացէ՛ք Ջամչեանի Թէոդոսի գերդաստ Մարգարէութեան գրուածէն յատակ բերած հատուածները հրատարակութեան հետ, անոնց մէջէն իր նպատակին կամ քաղքենիկ գաւանութեան անչարմար կտորներ յապաւած է առանց կարեւոր նչանների (....) դնելու. Գամ. Բ. էջ 364 տող 13. «չխոխնայ» բառէն անմիջապէս յետոյ վերջակէտով կը փակէ նախադասութիւնը, ընդհատական բնագրի (Մանգր. Օձնեցւոյ) 150 էջ 15րդ տողին «այլ» բառէն մինչեւ «սարկից մարդկան» երեք տողեր պիտի ըլլան հոն, որ ի բաց թողուած է և այնպէս ներկայացած՝ իբր թէ բնագրական ըլլար։ Գարձեալ 366 էջի վերջնթներ տողին «անդեղծոյ բրնութեամբ» ասացուածէն յետոյ ա՛չ թէ վերջակէտ պիտի գրուէր, այլ բնագրին (Մանգր. Օձնեցւոյն էջ 157) 14րդ տողին «անարիչ» բառէն մինչեւ «մարդոյ» նախադասութիւնը։ Թողուած Օձնեցու անձը, որ զուտ քաղկեդոնական մէ Ջամչեանի գրչին տակ երեսատարած հայ եկեղեցական մը Օձնեցու վրայ ուսումնասիրութիւն մը պատրաստած է արդէն. այս գործին ամբողջ կամ գէթ գլուխը կետերուն հրատարակութեամբ (փափաքելի է որ չուշանայ) կարելի է հասկնալ թէ ո՞վ է Օձնեցին և ի՞նչ ոգիով գրած է իր ճառերը կամ ի՞նչպես մեկնուած են ատոնք քաղկեդոնիկ մարքին։

Քաղկեդոնիկներու գրական խեղաթիւրումը բացառական մէ կարծես։ Ինծի ըմբռնցողի կողմէն ուժգնասութիւնը բնական է երբ կը տեսնէ թէ Վրաց մեր եկեղեցին բաժնուած մասին Ալեքսանդրի պատմագիրները գործ ակամայ և կամ բնական այլայլում պատճ հեղինակն եւսեբեան (Ալեքսանդր. տպ. էջված. Սալ.)։

Զայրացումով կը տեսնէ հետաքրքիր ընթերցողը թէ քաղկեդոնիկ ծանօթութիւններ կրկնուած և Վարդանի բնագրերը կը մեկնին և բնագրի հակաքաղկեդոնական բացատրութիւնները սա (1) նչանակեցուած նշանաձ ևս կամարակին և կը կրճատուին պատմագրի գործածած բառերը։

Ցաւալի չէ՞ նոյն իսկ Նարեկի պէս գրքի մէջ ալ խեղաթիւրութիւններ ընել, կնատգրութիւնը խախտել՝ Ագօղոնին տրամին, մարքն և գրչին հակառակ իմաստ մը բերաղեալու ճիգով. այսինքն՝ Հոգին Սուրբը անպատճառ «ի Հօրէ և յԻրէ» բղխել տալու ճիգը. — ատոր համար բաւական եղած է Բո—ին՝ «օրհնաբանեմք ընդ Հօր և Որդւոյ և ընդ Հոգւոյն Սրբոյ» նոցին պատակից Հոգւոյն տէրութեան» (Նար. Հե. բ) նախադասութեան մէջ նոցին վրայ գնել փոխանակ Բղխողին վրայ գնելու։ Ահա գրչի փոքրիկ չարժում մը և խեղաթիւրում մը նչոյր, հակառակ լեզուի կանոններուն։ Բայց հոգ չէ՛, սմ պիտի պիտ. այսպես կը մտածեն անչուշտ և չքեղ տպագրութեամբ մը փոչի ցանել կը կարծեն ընթերցողի աչերուն։

Զմռնանք Թոմայի (տպ. Պոլիս) 287 էջէն յապաւուած բնագրի հակաքաղկեդոնիկ հետ համեմատելու ալ (Բդտ. տպ. Ս. Պետր. էջ 255—256)։

Այս հարուածի կէտերն իսկ բաւական են հաստատելու այն տխմատհութիւնը զոր ունեցած է Մուրատեանց և յատկապէս Մ. Խէրն մատնանիչ ըրած է խեղաթիւրումը և Ուխտանէսի հրատարակիչը չէչ տած է այլայլութիւնները։ Այս ամենը զուտն է, բայց այս է իրականը, և ատոնք գրաւական ամպագրատով կախարդուելու եռանդ չենք։

Հայ վարդապետներ, որոնց մէջ պակաս չեն եղած իսկական Վանականներ, կը կարդան այդ տեսակ գրուածներ. գիտեն թէ ի՛նչպիսի պայմաններու մէջ լոյս կը տեսնեն ատոնք, և կը հետեւին գրական չարժումի։ Ատոնք կենսական գործեր ունին կատարելու եկեղեցական ապագիրգամ և մտաւոր զարգացման պահանջներուն ու կրօնական խնդիրներու գիտականացած գրուածքնան հանդէպ գարմանքով կը դիտեն պատրաստ կաց ունեցողները. յաղորդած հնչած—փտած խնդիրները։

Այդպիսի խնդիրներ չկատարին ամենէն բծախնդիր մտքի ոյժերը և ցամքեցուցին քրիստոնեական սէրը հետաքրքրութեան մէջ։ Պէտք է կրօնական ներգործութիւնն քաղցրցնել։ Ինչ ալ ըսեք, ինչպես ալ մեկնեք Քրիստոսի քնութիւնը, չէ՛ք կրնար զԱն հաստնալ եթէ չդնաք։ Կրօնքը ցնորք եղած է քնագիտութեան ամենէն քնաքաղցիկ ճրագիրով ու վեճերով, բառերու, տառերու խաղով։ Պէտք չէ ա՛յսչափ մոխրարութիւն, ա՛յսչափ կրօնական նախատպաշարում։

ԲԱԿ

(Շար. 49)

ԹԷՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի

ԱԼՓՈՆՍ ՏՕՏԷ

ՁԷՓ

Ցետոյ կարգր Ա՛լֆոնսի՛ն եկաւ։ Ա՛լֆա մեծ՛ոտիկ կերպով, ցոտքին կը կոտրէր իր չաթարը՝ փոքր հարուածներով, անողոք ու չար։ Թատրոններու ո՛րօրինակը, գրամագլուխները, հեղինակները, հասարակութիւնը, ամէն մարդ իր բաժինը ունեցաւ. և մինչ Շարլօթ, Ճէքին հետ, կը հակէր սուրճին պատրաստութեան վրայ, երեքն ալ հոն էին, սեղանին կրծնցուցած իրենց արմունկները, ամրան այդ պանչելի գիշերուան գէմ, հնչտութեամբ լուծունքառելով՝ ինչպես պատ ձէները մարսելու համար։

Տօքթոր Ռիվալ երեւումը բոլորովին ո գեւորեց նիստը. քագմաթիւ ու զուարթ ընկերութիւն մը գտնելուն ուրախ, պատուական մարդը նստաւ սեղանին առչեւ։

—Կը տեսնէք, տիկին Ա՛լֆոնսո՛ն, մեր հիւանդին գբօսանք պէտք էր։

Իրենց գագաթար ակնոցներուն տակէն՝ տօքթոր Հիրշի աչուքները բոցավառեցան։

—Ես ձեր կարծիքէն չեմ, տօքթոր, ըսաւ կարուկ կերպով, կասկը ձեռքին մէջ դնելով, մաքառելու պատրաստ։

Ծերունի Ռիվալ ոչ առանց ապշութեան նայեցաւ այդ տօրօրինակ անձին, ազատ հագուստներով, ճերմակ փողկապով, ածիլուած այտերով լերկ գլուխ, և որ ձախ աչքին փոքր անկիւնը միայն ունենալով իբրեւ ապէկ բան մը, իր խօսակիցը տեսողական չառաւիղի մը մէջ բռնելու համար, տիպատած էր կողմնակի նայել, կխտացմէն խօսիլ։

—Պարոնը բժի՞շկ է, հարցուց։

Տ՛Ա՛լֆոնսոն ազատ իր բարեկամը տեսնելու նեղութենէն։

—Տօքթոր Հիրշ... տօքթոր Ռիվալ... բաւ իրարու ներկայացնելով զանոնք։

Զիրար ողջունեցին երկու հակառակորդներու պէս, որոնք իրենց հնչատածքները կը խաչաճնեն սուրերնին խաչաճնելէ առաչ։ Բարեմիտ Ռիվալ կարծելով որ իր գէմը ունի Բարիզի նչանաւոր մէկ բժիշկը, ինքնատիպ հանճարով մէկը. նոսա և առաչ հաւնատ դիրք մը բռնեց. բայց չուտով նշմարեց այդ խենդաբերձատ միտքին խառնափնդորութիւնը։ Այն տեսին ինքն ալ ձայնը բարձրացուց պատասխանելու համար հեգնոտ, արհամարհոտ չեչտին տօքթոր Հիրշի որ կը սկսէր տալ իր ականջները որոնք իրենէ արդէն չատ կարծր էին։

—Սիրելի արուեստակից, ներեցէք որ դիտել տամ ձեզ...

—Ա՛հ, ներողութիւն, սիրելի արուեստակից...

Ճչմարիտ տեսարան մը Մոլիէռի, լատինիչէնով ու չինիրէնով, ան տարբերութեամբ որ Մոլիէռի առեն այս գաղտնարկի տիպերն ինչպես տօքթոր Հիրշ՝ գեռ գոյութիւն չունէր, և զայն արտադրելու համար մեր տասնեակներով գարը պէտք եղաւ, և չմոռնանք տաք, խռովիչ, գաղափարներով լեցուն։

Տ՛Ա՛լֆոնսոնի հիւանդութիւնն էր վիճաբանութեան առարկան, և հետաքրքրական էր տեսնել տարօրինակ ծիծաղաչարժ արտայայտութիւնը քանատեղին որ մէկ կողմէ կը տեսնէր թէ տօքթոր Ռիվալ իրրեւ չափազանց երեւակայական հիւանդ կինթագրէր զինք, և միւս կողմէ, չէր կրնար ծամածռում մը զսպել լսելով անուններու ահաւոր չարքը այն կենաց հիւանդութեանց որոնցմով վարակուած կը հաչակէր զինք տօքթոր Հիրշ։

—Լմնցուենք, բաւ այս փորչիկը, չանկած ատքի եկիլով։ Թերի մը թուղի և մատիս մը տուէք ինծի... լա՛... հիմակ, ձայնըկոչի միջոցը պիտի նկատիմ ձեզ իմ խեղճ բարեկամիս հիւանդութիւնը։

Իր չայն բաճկոնակին գրպանէն հանեց տասախէ այն փոքր գործին զոր ձայնըկոչ կը կոչեն։

—Հոս եկու, բաւ տ՛Ա՛լֆոնսոնին որ դիմ դեղին եղած էր. և մէկենիմէկ բանալով անոր բընտէնկոզը՝ թուղթի թերթը տարածեց կտրտքին բոլոր լայնութեամբը, վրան պարզուց իր ձայնըկոչը՝ մատը զարնելով և հետզհետէ գիծեր քաչելով իր մատիտովը։ Ցետոյ, սեղանին վրայ փռեց իր բեւեռագիրներով բեռնաւորուած թուղթը՝ տղա ձեռքով գծուած ափսոսդրատիպ մը գետեղած մէջն։

—Դատաւոր կրնամ ձեզ բաւ։ Ահա մեր բարեկամին լիարտն է բնականին պէս ճիշդ գծուած։ Անկիւնօրէն բաբ, ափսոս լեարդի կերպարանք ունի՞ Արդեն գտնուելու էր, և հիմա ո՛ր կը գտնուի... Ես պիտեչք որ իր առած հակայական համեմատութիւնը միայն գործարանական վնասած է։ Մտածեցէք ինչ անկարգութիւններ չուրջնանակի, ինչ տակալի ուեերումներ...

Մատիտի մէկ քանի ուժգին հարուածներով կը ցուցնէր ուեերումները։

—Զարհուրելի՛ բան, կը մմնչէր տ՛Ա՛լֆոնսոն, որ կը նայէր խռոված, նոսա տրժգոյն ու հիմայ գեղ գեղին։

Շարլօթ կը դգար իր աչքերուն լեցուելը։

—Ես գուք կը հաւատա՞ք տաք բաւ ծերունի Տրւվոլ պոռթկալով... բայց վշտերնի թշչկութիւն է այս... ձեր քթին կը խնդան։

—Ա՛հ. ներեցէք, սիրելի արուեստակից...

Բայց ծերունին ա՛լ բան մտիկ չէր ըներ. տաղտկանքէն աւելի կծու էր խռած բոնքը, և պատրաստ տաւար տակալի։

Իրարու գիմաց տաքի վրայ, բառնցքներն ճաճխլով, բժիչկներու, յուսնարէն, լատինրէն, սկանտինաւեան, հնդկական, չինական, քաչնչութեան գիրքերու անուններ կը նետէին իրարու։ Հիրշ կը չարքէր իր մէկ կանդուն երկաթեայ ակռաներովը, որոնց ճշդութիւնը ոչ մի կերար ատագել —իրենց տարօրինակութեան պատճառով։ բայց ծերունի Ռիվալ կ'ոչնչանակէր իր ահաւոր փղոսկը, իր խռաչգութեան կարողի ու նկարագիր համարմամբ, փաստերու տեղ «կարհամարհանքի հանգաւորդ» տպաւորելու։

Ոչ ձէք ալ Շարլօթ չէին դարհուրիր այս բառաչ վիճաբանութենէն, ասանց պէս չատեր լսած էին բժիչկներուն մէջ։ Իսկ կարտիներ, բառ մը չհեզաւորելուն համբերութիւնը ատած, գացած պատրչգամին բազրիքին կրծնած էր երազուն՝ իր արատին ու իրրեն ձայնարկին արձակելու համար քնացող արձագանգները։

Բայց օդը չորչանակի յուզուեցաւ։ Տեբեներուն մէջ թնաւորումներ լսուեցան, և մտապոյ դռնակներու սրսափդողները, փոխկոտ, չղազրիկ սիրամարգները պատասխանեցին երկիւղալի կոչերով զրոս կարգին ամբոխ օրերուն՝ փոթորկայոյզ երկիրքին մէջ։ Իրենց լուսնիններուն իրենց մտատպոյ գեղացիներն ալ արձագանգ Պառաւ Մալէն և իր մարդը հնատրերը աչք մը նետեցին գէպ ի բարիգյինեան բոպոտաս ապակիները, մինչ լսուիլը կը լսուատրէր ճերմակ փոքր ձախտոց ուր սակի տատերով կերտնաց ատեր նչանագրեր։ «Parva domus, magna quies... Փոքր տուն, մեծ հանգուտ։

(Շար.—Նախ.)

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

ԼՈՒՍԻՆ

Ե. ՄԱՐՏ (29 ՓԵՏՐ.) 1896

Ծանր է. Լեռն ու ձորը ծածկուած են ձիւնով, ու ամէն տեղ ձմեռուայ ցուրտ է տիրում։ Բայց ինչ որ ես տեսայ ու լսեցի, ինձ ստիպում է ասել, որ գարունը մեզ համար արդէն եկած է։ Ես ինքս ականատես եղայ մի քանի դէպքերի, որոնք ինձ համոզեցին, որ ձմեռը մեզ համար վերջացած է։ Ահա այդ դէպքերը։

Ես ճանապարհ էի ընկել Ալաշկերտից դէպի Մանազկերտ։ Ճանապարհին ինձ հանդիպեցան մի քանի ձիաւորներ, որոնք ինձ ասացին, որ Մանազկերտի կողմերում ձիւնը հալել է, ու ճանապարհը բաց է։ Ես չհաւատացի նրանց, որովհետև գիտէի, որ Մանազկերտի կողմերում ձիւնը միշտ ուշ է հալում, ու ապրիլի կէսերին էլ ձիերով անցնելու համար ճանապարհը բաց չի լինում։ Ես ուզում էի ինքս տեսնել, թէ ինչ է կատարուել այդ կողմերում։ Ես ուզում էի տեսնել, թէ ինչ է կատարուել այդ կողմերում։ Ես ուզում էի տեսնել, թէ ինչ է կատարուել այդ կողմերում։

Ես ճանապարհ ընկայ ու գնացի։ Ճանապարհին ինձ հանդիպեցան մի քանի ձիաւորներ, որոնք ինձ ասացին, որ Մանազկերտի կողմերում ձիւնը հալել է, ու ճանապարհը բաց է։ Ես չհաւատացի նրանց, որովհետև գիտէի, որ Մանազկերտի կողմերում ձիւնը միշտ ուշ է հալում, ու ապրիլի կէսերին էլ ձիերով անցնելու համար ճանապարհը բաց չի լին

(ՇԱՐՈՒՆԱԿ)

ՅԻՍՈՒՍ

Յիսուս Նազովրեցին ոմանց համար միայն մի պատմական դեմք է, որ ապրել է անցյալում, ոմանց համար՝ մի առասպելական էակ, որ երբեք գոյություն չի ունեցել, իսկ ուրիշների համար նա Աստծո Որդին է, որ մարդ է եղել, որպեսզի մարդկանց փրկի մեղքերից։

Ինչպես ասացինք, Յիսուսի մասին կարծիքները տարբեր են, բայց ոչ ոք չի կարող ժխտել այն փաստը, որ նա եղել է, ապրել է, գործել է, ինչպես ամեն մի մարդ։ Նա ծնվել է, մեծացել է, ուսել է, աշխատել է, ինչպես ամեն մի մարդ։ Նա ունեցել է մայր, հայր, եղբայրներ, քույրեր, ընկերներ, ինչպես ամեն մի մարդ։ Նա ունեցել է ուրախություններ, տխրություններ, հիվանդություններ, ինչպես ամեն մի մարդ։ Նա ունեցել է հալածանքներ, ինչպես ամեն մի մարդ։ Նա մեռել է, ինչպես ամեն մի մարդ։

Ուրեմն ի՞նչ է նրա մեջ առանձնահատուկը, որ նրա անունը հազարավոր տարիներ անցնում է մարդկանց շուրթերից, նրա մասին հազարավոր գրքեր են գրվել, նրա մասին հազարավոր կարծիքներ են հայտնվել, նրա անունով հազարավոր եկեղեցիներ են կառուցվել, նրա անունով հազարավոր մարդիկ են մեռել։

Ինչո՞ւ նրա անունը ամենից շատ հնչեց աշխարհում, ինչո՞ւ նրա անունը ամենից շատ ազդեց մարդկանց վրա։

Ինչո՞ւ նրա անունը ամենից շատ ներշնչեց մարդկանց, ինչո՞ւ նրա անունը ամենից շատ ոգևորեց մարդկանց։

Ինչո՞ւ նրա անունը ամենից շատ ուրախացրեց մարդկանց, ինչո՞ւ նրա անունը ամենից շատ տխրեցրեց մարդկանց։

Ինչո՞ւ նրա անունը ամենից շատ ոգեշնչեց մարդկանց, ինչո՞ւ նրա անունը ամենից շատ ոգեկոչեց մարդկանց։

Ինչո՞ւ նրա անունը ամենից շատ ոգեկո

ՌՕՍԻԱ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ

1881 Թարա Ձին կարգ խաւտ[illegible] արտօնեալ
Ընկերութեան հնդրնատեղին Բեռերնպուրկ
Ընկերութեան տարարաժը, Մեծ Մոսքսայա 37
Ընտահատուած բաժնեգին ճիւղերը չորսիկ.—ՄԻՆՍԿ.—ՓՈՂՈՎՐՈՒԹԻՒՆ.—ՊՐԿԱՅԻՔ

Ընկերային դրամագլուխ ամբողջովին վճարուած 4,000,000 բուպլի
Երաշխաւորութեան գումար 63,000,000 ֆրը.
1894 ի հասոյթը 24,500,000 »
1881 էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրութիւններուն վճրծ. է մօտ 90,000,000 »

Ընդ հ. Գործակալ Թուքիոյ համար
ՊՕՂՈՍ ԱՒԳԻԻ
Գլխաւոր Գէյ խան, Թիւ 22, 23

Ներկայ Ընդհ. Գործակալութեան
Ա. ՀԻՒՐՄՒԶ

Մասնաճիւղ Գալաթիա, Զէօմլէքճի փողոց, 14
Գրասենեակ Ո. Ա. ՌԻՈՒՏԻՆ, Կիւ Ոմ.Կ. 2,

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՒԱՋԱՆԱՊԱՐՔ ԱՆՓՈՓԱԳԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԳՆԴԳԼԻՒՔ ՀՐԴԷՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՒԱՔԱԾՈ ԱՓԱ ԱՒԱՐ 1,000,000

"ՖԻՆԻՔՍ

Հիմնեալ ի Լոնտոն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առանձին քաջ մի գոյ յառաջ, սակայն հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետէրերը Անգլիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրերն են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն:

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան տարեկան ապահովագրութեան մի գլխաւոր ապացոյն է 18,000,000 Անգլ. ոսկւոյ գումարն որ գոյը վճարուած է հրդեհի համար:

326

ՀԱՅԱՆ ՊԱՆԱՔ ՍԼՒՆԵՐԵՒ

Մա թիւնիւ ֆէս առէա 20 000 պէհէր առէսի 4 դրչ. 30, աբրը թէկ գրէ 4386 պէհէր գիհէսի 9 դրչ. ա երկայդր բաղ դրօսա 71 պէհէր գրօսաբ 8 դրչ. 3 նա սէրօլը բաղ գրօսա 3691 պէհէր դրօսաբ 8 դրչ. Թօփ ալաէֆի բաղ գրօսա 315 պէհէր գրօսաբը 8 դրչ.

Իչհիւնեիս Օրտուի հիմայուն իշան մի պայաս օյունմաղ իւդրէ մէգդրի միհնագ ասայ գծնուան պարաբէ մահաբդրեր 5 գալէմ էչնա ֆիկաթը մուրագգամդրը իլն մահալը թաթիպի էօհաէսինաէ օյուգ թարիխը իւտէն իհիպարէն 1 հաֆթա իհիմինա գասաբ միհնագասաբնա տէկամ օյունճաղընան իհայա թաղիպ օյանլարըն մագամը ալին Սէրասքէրի լէվագիմաթը ումանմիէ տապրէսինէ կէղէլէրի իլն օյունուբ:

Նօ. 61 2—3

Պէզ ֆապրիգայը հիմայուն իշան միգամը օյուգ մէգդրի միհնագասայա գծնուան 18,000 գրեէլի տնահ Թարխինը գասլէն պէգլերէ մահսուս բաժուգ Լրլիկինէն պէհէր գրեէլիճեհաթի 13 դրչ 5 փարասա Թաթիպի էօհաէսինաէ օյուգ նիսանը բամի նէն 22ինճի բաղաբ իրհէհի կէտինէ գասար պէհէր կիչն միհնագասայա իհրա օյունճաբագ մէգը էր կիւնէ գաբար գաթիհի վերիկճկինէն Թասլնա Թաթիպ ալանլարըն մագամը ալին Սէրասքէրի լէվագիմաթը ումանմիէ տապրէսինէ էղէլէրի իլան օյունուբ:

Նօ. 62 2—3

Զրլարնէքա գամիչը առէա 300 միպէմօլ կիւսէրի բաղ առէա 2000 միպէմօլ Փրարմութեա: Զրլարնէքա գամիչը առէա 600 սիպէմօլ, կիւսէրի բաղ առէա 15,000 միլլի գրլարնէքա Գ. արէնէ առէա 900. կիւսէրի բաղ առէա 15,000 միլլի զրլարնէքա պէհէր առէա 1 դրչ. 1000 սոպէ 6000. պէհէր 1000 առէա 150 դրչ.

Նիպամի. Մարրաճիրնէ առէսաբ իշան միհրաբա օյունմաղ իւդրէ մէգդրի միհնագ գասաբ գօնուբ օյուգ առէա հաբդրեր 2 գալմ էչնա ֆիկաթի մուրագգամդրըրի Թաթիպի էօհաէսինաէ օյուգ նիսանը բամինէն 17ինճի քարչանպիհ կիւնէնէ գասար միհնագասայը իհրա օյունճաբագ մէգդրը կիչնաէ գասարը գաթիհի վերիկճկինէն իհրաբնա Թաթիպ օյանլարըն մագամը ալին Սէրասքէրի լէվագիմաթը ումանմիէ տապրէսինէ կէղէլէրի իլան օյունուբ:

Նօ. 60 3—3

VIN BRAVAIS

ՓԱՍԱԳԼԻՒ ԳԻՆԻ

Կազդուրիչ Անեղծուած և Զօրաւոր գինի:

Փօրա, Փորտօ կոմարանա և Փորտալ բաղադրեալ.

Զգայնի հիանդութիւնից, Տկարութիւնից, Արեան պակասութիւնից, Ծիփ քանդան և Մուսուրայի յորդորանքի ժամանակ ձգնաժամ ներքինիներու ժամանակ իհրա օյունակաբ է:

Այս գինւոյ ստէղծին ու յարմարութեան համար Ձեր բժիշկի պիտի նայու համար Ձեր բժիշկի պիտի կը գտնուի ի Գալաթա վ. Գ. Ստամպուլ գիզապահանաւորէն ու ամեն գիզապահանաւորէն:

ՄՈՍ

ՇՈՒԵՅՆԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվըբօ—լէ, Պօրթսյ, Մէլբուռնեան և Սը— Ծովէ ճԼը— Բանով

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնօ
Բամպէյ	3000	Թիպա	2500
Անգլիա	3000	Նէրպիա	2400
Թէյլզը	3000	Օսայրիս	2250
Ֆնանոբուա	3000	Թէլա	2250
Յարոս	3000	Մէլպուռն	2000
Սամանլի	3000	Կասրրնի	1500
Մարիօպիս	2500	Կիւլէն	1500

Մաչէօպա չոգենաւը, նաւ ապիտ Պրաուն ամսոյս դեպի 18ին Լիվրբուլէն ատա կ'ուղապաւուի ընդհանուր վաճառքով:

Իհնել առ Ժ. Վ. ՎԻՒՕՒ և ԸՆԿ.
Ռութթ իան
ճՀԻՄՄԻ ԻՄՈ և ԸՆԿ.

330 31, ճէչմա Մէրիչ Լիւլիւճա

ԳՈՐԾԱՐԱՆ ՆԵՐԿԵՐՈՒ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՎԻՄԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ «ՕՍՊՐԻՍ» ՎԻՆՆՈՊԱՐԻՆ
ԵՒ ԱՄԵՆԱՍԻԼ ՄՈՒԿԻ

ԹՄՈՒԱԿ ՊԱՆՏՈՎ
SCHIPF, SRPEK & COMP.
VIENNE, I. LOTHRINGERSTRASSE, 3
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐ R. et F. Heer կ. ՊՈԼԻՍ

Վանտանիւթ

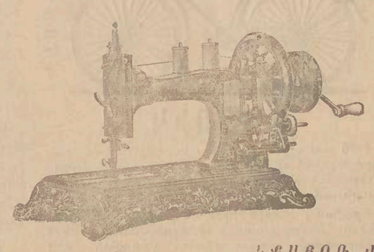

ԵՐԱՍԲՈՒ ՎԷՐՊԱՆՑ
ԸՆԿԵՐԱՑՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՆԵՆՑԻՑ ԴԻՐՔԱՐԱՆՆԵՐՈՒ
ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԴԻՐՔԱՏՈՒՆՆԵՐՈՒ
ԵՐՏԱՓՄԱՆ ՀԱՄԱՐ
ՊԱՏՄԱԾ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Կ. ԳՈԼՍՈՑ ՇՐՋԱՆԱԿ

Ձեր ցայտ ուշին մուրհակներու եւ գիմումնատոմս ճշտապարգրուելուան այլ նիւներուն Գալաթիա, Բէր էմպէ Բազար եւ Մէրճէմէ փողոց, Բէյօղլի խան [նախկին կեդրոնական Բիլճիկ]

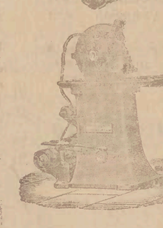

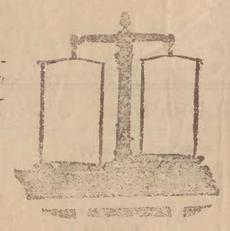

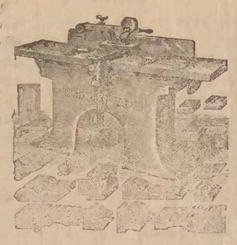

Մասնաճիւղեր

Գալաթիա, Պէր էմպէ Բազար եւ Մէրճէմէ փողոց, Բէյօղլի խան, Թիւ 22, 23

Գալաթիա Ճէլալ Պէյ խան, Թիւ 22, 23

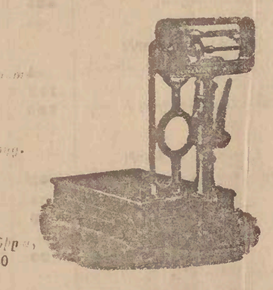

Պատուհաններ

Մէկէ, սպա յիս փողոց, 11 [նախկին Գալաթիա Ա[illegible] պրլ]

Հոդվածներ

Ամեն կարգի Թուղթ, Պէրէնն, Բլիւ ան[illegible]

Տարբեր պատրիճներ

ՊԱՏՐԱՆ Կ. ՊՐՈՒՆՆ | ՊԼԻՒՆՍ
ԲԱՄՊԷ | ՀԱՒԿ | ԳԱՄԱՍԿՈՆ | ՏՏԱՏ

Ոսկի, Ձուդոն, Բաղդատ, Յոլամպա, Շիրա, Գէլս, Ալեքսանդրիա, Գահիրէ: 360

EMULSION SCOTT

(ՍՔՈԹԻ ՕՐԱԼՐԱԿ)

ՎԱՐԻՒ ՁԿՈՆ ՕՒՒՏ ԻՒՂ

Իգիպոնիկ ոչ չավ և ոսկրով

Պատրաստուած Անամբ ԷԴԻՆԲՐՈ և ԳՈԼԷՆԿԼ

ի ՆԻՒ-ԻՈՐՔ.

Կրկին չափ ախորժահամ է

Մարմ. միսի համ իսկ քաղց յոգնութիւններէն զատ: Կրկին ծիծեռնաբոյս յոգնութիւններէն ալ ուժեղ

Կը բուժէ ճնշոքները
Կը բուժէ ասթմայի հազը, քրտնութիւնները
Կը բուժէ հազը
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց հազուծութիւնը

Գործ ածատաքը ի կ. Գալիս, ՀԱՄՄԻՐ ԵՒ ՀԱՒՐԻԼ

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԳ եւ ՄԻՒՆԻՒԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՆԵՐՔԻՒՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴՀԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	Ֆռանկ 8,000,000
Պահեստի Դրամ	» 10,028,000
Տարեկան Հասոյթ	» 23,250,000

Ընկերութիւնքս ՓՈՒՆԴԱՐՋ ԱՐԱԳԱԿԱՏՈՒԹԻՒՆԱՄԲ կ'ապահովագրէ մեքենաներ և բ[illegible] Ջրերու և ցորեան մէջ ճամբուած ապրանքներ և հողագործական իրեր չափազանց սակագնով

894

ԳԱԼԻՒԿԱ ԱՍՏՈՒՆՁԱՏՈՒՆ Գործ. Գիշէր—Գալաթա Ֆրանկ ամբ խան 12, 13, 1

ԹՂԹԱՒՆ ՀԻՒՆԴԻՒԹԻՒՆՔ

Բ. ԲՈՒՒԻԶ ՍԱՆԴՂ ՄԷԼՕՒՔ—ԷՄԲԻ

Մինչեւ այսօր ծանօթ հակաիրգանքարորբոքային դեղերուն են գոյբր:

Զգուշանալ կեղծարէներ կը վաճառուին ամեն գիշատանիներ և դեղավաճառանոցներու:

521 1—40

ԼԻՆԻՄԱՆ ԺԷՆՕ

40 ՏԱՐԻՆԱՆ ԳԱՆԳՈՂՈՒԹԻՒՆ

Ալ դարկ չկայ խարտյլու եւ փոսցնելու.

Ընդունուած անանձնաբոյժերու եւ անասնաբոյժներու կողմէ.

ԳԱՐԾԱՐԱՆԻ ՄԱՐՔԱՆ

Այս դեղ անմիջապէս եւ անվրէպ կը դարմանէ մրերուն կաղալը, ճմլուածքները, ոտքերու գանգաղը, ցուրտկի վէրքը, ծունգի ուռնդրները, սրունքներու անչքաւորումը, ոտքի ուռնդրները ինչպէս նաեւ կը վանէ կարգ մը հիւանդութիւններու Գին վեց ֆրանք.

Ի փարիզ Սէնթ Օնորէ փողոց Թիւ 275, Էսթիվիչ եւ Ընկերութիւն:

Վեց ու կէս ֆրանքով ուզուած տեղը կը յանձնուի:

Կ. Գալոյ մէջ կը գտնուի Մէզիքր, Դասապետ, Քրիւիբեան ու Քանդիլը եւ այլ մեծ վաճառատներու քով: 356 42—52

ROUSSE

IGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ԴԱՄՍԿԱՆ ՇԱՒԵՆԱՑԻՆ ԵՒ ԱՒԵՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթական երեւելութիւնք

Հ2 15 27 Սուէզայի սուրհանդակ, ժամ 2ին եւ միշօգէին:

Հ2 16 28 Պէյրութէն ուղղակի սուրհանդակը ժամ 2ին յետ միշօգէի, Փորէոնի նաւահան

Հ2. 17 29 Սուրհանդակ դէպի Փորթ-Սայիտ նաւահանգիստները մինչեւ Պաճուշ, առաւօտեան ժամը 11ին:

Հ2. 17 9 Սեպտեմբերի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամը 10ին:

Հ2. 18 30 Գալաչի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միշօգէի:

Կ1 19 1 Մարտ առաջին Օսմանեան դրամագլուխ, հանդիպելու սուրհ. նաւահանգիստները կրկին յետ դարձ պեպաղ մը ժամը 4ին:

Հ2. Մարտ 16 28, երեքշաբթի օրը կ. Պոլ էն մեկնելու նաւահանգիստները մինչեւ գալարը Հնդկաստան մէջ պիտի հանդիպին Քրետի, Գէյրա, Ծանծա եւ Բոր-Սայիտ գալով Պոմպան: 268

ՇՈՒԵՅՆԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ և ՄԱՐՈՒԵՆ

Ն ԻԲՔԻ ՓՐՆ

Մարսիլիոյ և Պալհամբ մէջ-ծովեան յոգնութեան բեռնով

Սիւրմաի չոգենաւը Պաճուշ պիտի ուղեւորի հանդիպելով Սամսոն, կիրասոն և Տրապիզոն ապրիլ 29ին իրիկուան ժամ 4ին (Ը. ե.):

Առաջնի չոգենաւը ուղղակի Մարսիլիա պիտի ուղեւորի մայիս 5ին (Ը. ե.):

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղիով ուղեւորութիւնէն ի միասին առնելով:

Ա. կարգ 245 Ֆրանք
Բ. » 175 »

Ուղեղրի եւ ապրանքի տեղեկութիւն նաւատոյնէն, ուղեւորութեան եւ այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար
ԹՒՐՈՓԻ ԲՈՍԻԼ
Մուճհանէ ժողոց Թ. 10

33

Արտօնատէր Ս. ՏԱՐԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐՇԱԼՈՒՅՍ ԼՐԱԳՐՈՒԹ

ՆՈՐ ՈՒՂԵՑՈՒՑ

ՄԷՍԱՖԷՐԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Ուղղակի եւ մեւեկ ընդմէջ Լոնտոնի եւ Սեւ ծովու նաւահանգիստներուն (Երնուզարծին հանդիպելով ի Հավը):

Լոնտոնէ մեկնում ամեն կիրակի. Մարսիլիէ մեկնում ամեն շաբաթ օր, իրիկուան ժամ 4ին, մէկ շաբաթ, սկսեալ ապրիլ 18էն, դէպ ի Պիրէոն, Իզմիր, Տարոանել, Կ. Պոլիս, միւս շաբաթն, ապրիլ 25էն սկսեալ, դէպ ի Բաթաբօյօ, (փոխադրակի Բաւսմաղա) Շէրա, Ալեմնիլ, Բալա ա, (փոխադրակի Տէրէ-Ագաճ), Տարոանել, Կ. Պոլիս:

Կ. Պոլսէ մեկն ում դէպի Մարսիլիա, Հավր, Լոնտոն, ամեն հինգշաբթի, իրիկուան ժամ 4ին, մէկ շաբաթ, Տարոանելէն, Տէրէ-ագաճէն փոխադրակի Բաւսմա) Մելոնիկէն, Պիրէէն, Բալամաղէն (փոխադրակի Բաւ[illegible]օյօ) ապրիլ 24էն սկսեալ եւ միւս շաբաթն Տարոանելէն, Իզմիրէն, Պիրէոնէն, ապրիլ 30էն սկսեալ:

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ ԳԻՆ

Ուղղակի երեւելի կիսամեայ Լոնտոնէն, Հավրէն, Մարսիլիէն եկած սուրհանդակներով կ. Պոլսէ մեկնում կիրակի իրիկուան ժամ 4ին, ապրիլ 19էն սկսեալ:

ԱՆՏՈՎԱՐԻԱ-ՊԱԹՈՒՄԻ ԳԻՆ

Ուղղակի երեւելի տա նրհինգօրեայ՝ Լոնտոնէն, Հավրէն, Մարսիլիէն եկած սուրհանդակներով կ. Պոլսէ մեկնում երկուշաբթի իրիկուան ժամը 4ին, դէպ ի Սամսոն, Կիւոտոն, Տրապիզոն եւ Պաճում ապրիլ 27էն սկսեալ: 425